

-7 A wheel, also a disk, अन्योऽन्यहस्तकलितैः कति मूर्तिभेदाः, शम्भोहरेरिव गदारिसरोजशब्दैः Lila. -8 A lord, master.
 -9 The wind. -10 A pious or religious man. -**Comp.**
 -**कर्षण** *a.* tamer or subduer of enemies. -**कुलम्** 1 a host of enemies. -2 an enemy. -**कैलिः** Sport of a foe, sexual enjoyment of. अरिकेलिः शत्रुलीला स्त्रीरत्योश्चापि कीर्तितः Nm. -**गूर्ते** *a.* Ved. ready for the destruction of enemies; praised by devoted men or worshippers.
 -**घ्नः** destroyer of enemies. -**चिन्तनम्**, -**चिन्ता** schemes directed against enemies; administration of foreign affairs. -**त्र** *a.* protecting from enemies. -**धायस्** *a.* possessed by lords only (*i. e.* very precious)
 -**नन्दन** *a.* "an enemy's joy", affording triumph to an enemy. -**निपातः** invasion made by enemies. -**भद्रः** the foremost or most powerful enemy; पप्रच्छ भद्रं विजितारिभद्रः R. 14. 31. -**मर्दः** 'crushing enemies, N. of a plant (काममर्दः; Mar. कासविदा). -**मर्दन** *a.* crushing or trampling foes, destroying enemies. -**मेदः** N. of a tree (विदुखदिरः; Mar. शेण्या खैर); N. of a country; Bri. S. 14. 2. -**मेदकः** N. of an insect bred in excrement. -**स्थानकम्** consternation, defeat. -**सूदनः**, -**हन**, -**हिंसकः** destroyer of enemies; पूजाहर्षविरसूदन Bg. 2. 4. हरिहयोऽरिह-योगविचक्षणः R. 9. 18.

अरिंदम *a.* [अरीन् दामयति दमयति वा; खच् मुमागमश्च] Subduer of enemies, victorious, conquering.

अरिक्त *a.* Not empty, abundant; तूणावरिक्तौ कवचं च दिव्यम् Bhāg. 8. 15. 6.

अरिक्थभाज्, अरिक्थीय *a.* Not entitled to a share in the ancestral property (as an heir incapacitated by impotence &c.).

अरिणिन् *m.* A cock.

अरित् [ऋ-तृच्-इडागमः] A rower, helmsman (Ved.).

अरित्र *a.* [गच्छत्यनेन; ऋ-इच् P. III. 2. 184.] Ved. 1 Propelling, urging onwards. -2 Protecting on all sides. -**त्रम्** An oar; लोलैररित्रैश्चरणैरिवाभितः Śi. 12. 71. -2 A rudder, helm; नावा चापि यथा प्राज्ञो विभागज्ञः स्वरित्रया Mb. 14. 50. 27. -3 A ship, boat. -4 A part of a carriage. -5 A Soma vessel. -**त्रः** A Soma vessel. [cf. L. *aratrum* Gr. *cretmos*]. -**Comp.** -**गाध** *a.* 'oardeep', shallow (water). -**परण** *a.* Ved. crossing by means of oars.

अरिन् *n.* (रि) A wheel; discus; नदारिशब्दखान्जधरम् Rāmātāpanīya Upaniṣad 92.

अरिप्र *a.* [रिप्रं पापनाम Nir., तन्नास्ति यस्य] Ved. Sinless, spotless, blameless.

अरिफित *a.* Not changed to र् (said of the Visarga) Prāṭisākhya.

अरिषम् [न रिष्यते विच्छिद्यते] A continuous down-pour of rain. -**षः** A sort of disease in the anus.

सं. इ. को...२८

अरिषण्य *a.* Ved. Not harming or injuring, inoffensive.

अरिषण्यत् *a.* Ved. Not being hurt or injured.

अरिष्ट *a.* 1 Unhurt; perfect, complete; imperishable, undecaying, secure, safe; अरिष्टं गच्छ पन्थानम् Rām. 1. 24. 3; अरिष्टं मार्गमातिष्ठत् पुण्यं वा तु निषेवितम् Rām. -2 Auspicious, अक्षताभ्यामारिष्टाभ्यां हतः कर्णो महारथः Mb. 8. 66. 2. -3 unauspicious; अरिष्टमैन्द्रं निशितम् Rām. 6. 67. 164. -**ष्टः** 1 A heron (कङ्क). -2 A raven, crow. -3 An enemy; अरिष्टस्त्वाष्टस्य Mv. 4. 18. -4 N. of various plants:— (a) the soap-berry tree (Mar. रिडा); कुतपानामरिष्टकैः (शुद्धिः) Ms. 5. 120. (b) another plant (Mar. निंब) Rām. 2. 94. 9. Bhāg. 8. 2. 12. -5 Garlic. -6 A distilled mixture. -7 N. of a demon killed by Kṛiṣṇa; a son of Bali. -**ष्टा** 1 A bandage. -2 N. of a medical plant (कटुका). -3 N. of a daughter of Dakṣa and one of the wives of Kāśyapa, and mother of महाश्वेता. -**ष्टम्** 1 Bad or ill luck, evil, misfortune, calamity. -2 A portentous phenomenon foreboding misfortune, unlucky omen (such as earth-quake). -3 Unfavourable symptom, especially of approaching death; रोगिणो मरणं यस्मादवश्यं भावि लक्ष्यते । तल्लक्षणमरिष्टं स्याद्विष्टमप्याभिधीयते ॥ cf. also Pātāñjala Yogadarsana 3. 22. -4 Good fortune or luck, happiness. -5 The lying-in-chamber, delivery-room, women's apartments; कर्मारारिष्टशालासु ज्वलेदग्निः सुरक्षितः Mb. 12. 69. 49; (अन्तःपुरम्); अपस्नात इवारिष्टं प्रविवेश गृहोत्तमम् Rām. -6 Butter-milk. -7 Spirituous liquor; ग्लानिच्छेदी क्षुत्प्रबोधाय पीत्वा रकारिष्टम् Śi. 18. 77. cf. ...अरिष्टं सूतिकागृहे । अशुभे निम्बवृक्षे च शुभे तक्राङ्कयोः पुमान् । काके च फेनिले नीचे व्यसनेऽनर्थलम्बयोः । भाग्यहीने...Nm. -**Comp.** -**असु** *a.* Ved. having one's life unhurt. अरिष्टासु सचेवहि बृहते वाजसातये Av. 14. 2. 72. -**गातु** *a.* Ved. dwelling securely चाऽरिष्टगातुः स होता सहोभरिः Rv. 5. 44. 3. -**गृहम्** the lying-in-chamber. -**ग्राम** *a.* Ved. of undivided group, having a complete troop; अरिष्टग्रामाः सुमतिं पिपतन् Rv. 1. 166. 6. -**ताति** *a.* Ved. making fortune or happy, auspicious. (-**तिः** *f.*) safeness, security, succession of good fortune, continuous happiness (अरिष्टं करोतीति तातिः; अरिष्टस्य भावो वा शिवशमरिष्टस्य करे P. IV. 4. 143-4 Sk.); तदत्रभवता निष्पन्नाशिषां काममरिष्टतातिमाशास्महे Mv. 1. -**दुष्टधी** *a.* apprehensive of death, alarmed at the approach of death. -**नेमिः** N. of the 22nd तीर्थकर of the Jainas; N. of the brother of Garuḍa. -**पुरम्** N. of a place; cf. अरिष्टाश्रितपुरम् P. VI. 2. 100. -**भर्मन्** *a.* granting security; देवेभिर्देव्यदितेऽरिष्टभर्मन्ना गहि Rv. 8. 18. 4. -**मथनः** N. of Śiva or Viṣṇu. -**शय्या** a lying in couch; अरिष्टशय्यां परितो विसारिणा R. 3. 15. -**सूदनः**, -**हन** *m.* killer of Ariṣṭa, epithet of Viṣṇu.

अरिष्टकः = अरिष्टः The soap-berry tree.

अरिष्टिः *f.* Security; safety; स्वाय लोकायारिष्टिमिच्छेत् Bri. Up. 1. 4. 16.